

Anskaffelse av lokaliseringsteknologi / -løsninger
for personer med kognitiv svikt, demens og lignende
i kommunale helse og omsorgstjenester

Foto: Henning Tunslie (© SINTEF)

En innovativ offentlig anskaffelse i samarbeid med Nasjonalt program for leverandørutvikling

Nasjonalt program for leverandørutvikling
Innovative offentlige anskaffelser

Dialogfasen blir støttet av Nasjonalt program for velferdsteknologi, Helsedirektoratet

Trygge Spor

Trondheim kommune leder anskaffelsen av lokaliseringsteknologi på vegne av flere norske kommuner som er med i prosjektet Trygge Spor. Prosjektet har også forankring i Nasjonalt program for velferdsteknologi og det Midt-norske velferdsteknologinettverket. Anskaffelsen vil sannsynligvis omfatte minst 7 deltakende kommuner, med potensiale til flere. Kommunene som foreløpig har bekreftet deltakelse er Bjugn, Bærum, Drammen, Larvik, Skien, Trondheim og Åfjord. Invitasjon til flere kommuner er sendt ut og det jobbes med endelige avtaler. Det vil i løpet av planleggingsfasen i anskaffelsen arbeides med å inngå forpliktende avtaler med kommuner som skal kjøpe inn løsninger ifbm denne anskaffelsen.

Behov for lokaliseringsteknologi og tilhørende løsninger i kommunal helse- og omsorgstjenester

Helsevesenet står ovenfor store utfordringer i årene som kommer. Det vil være færre hender til å utføre omsorgen, og oppgavene vil bli mer komplekse. Mange norske kommuner har blant annet valgt å satse på velferdsteknologi som en av de mulige løsningene for fremtiden. Da utfordringene ofte er like, har flere kommuner nå valgt å gå sammen for å kunne skalere opp bruken av lokaliseringsteknologi i en toårsperiode. Målet er og systematisk kunne pilotere lokaliseringsteknologi for å få grunnlaget for å innføre – eller *ikke* innføre – dette som en kommunal tjeneste.

Dagens løsninger på området er ikke hensiktsmessig nok ifht norske kommuners behov. Det trengs nye løsninger, og nye tanker rundt teknologisk plattform for at løsningene skal kunne fungere optimalt.

Siden 2011 har norske kommuner gjennomført pilotering av lokaliseringsteknologi (i hovedsak GPS) for personer med for eksempel kognitiv svikt (f.eks gjennom [Trygge Spor](#)). [Rapporten](#) fra Trygge Spor 1 i 2013 konkluderte med følgende;

- Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi (GPS) bidrar til økt trygghet, frihet, selvstendighet og livskvalitet for personer med demens og deres pårørende. Dette gjelder for både hjemmeboende og personer som bor på institusjon eller annen form for bofellesskap. Teknologien er nyttig også for personer uten samtykkekompetanse.
- Bruk av GPS må vurderes opp mot hvilke andre tiltak som kan benyttes for å forhindre at personer går seg bort. Sannsynligvis er lokaliseringsteknologi mindre inngripende enn tilbakeholdelse og medisinerer.
- Etske vurderinger, kartlegging av individuelle behov, faglig kompetanse og tilrettelegging av teknologi og tjenester er viktige forutsetninger for forsvarlig og vellykket bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi.

- Det er viktig å ta i bruk varslings- og lokaliseringsteknologi for personer med demens i en tidlig fase av sykdomsutviklingen slik at brukers funksjons- og mestringsnivå kan opprettholdes lengre ut i sykdomsforløpet.
- Det er utfordringer knyttet til mottak og håndtering av alarmer, og det bør ses videre på nye tjenestemodeller, hvor sentraliserte mottak av alarmer og varsler er en mulig løsning. Det er viktig med en klar ansvars plassering og individuelle retningslinjer for når og hvordan personalet skal følge opp og eventuelt lokalisere bruker.
- GPS-systemet må ses i sammenheng med annen IKT-støtte i kommunen, for å sikre enhetlige brukerflater og gode arbeidsprosesser for de ansatte.
- Teknologi og organisering har begrensninger. Hvis organiseringen for oppfølging av f.eks GPS ikke er på plass og teknologien ikke håndteres riktig, gir GPS-løsningen en falsk trygghet.
- Det er behov for innovasjon på flere områder for at GPS, eller annen lokaliseringsteknologi, skal kunne benyttes av et større antall personer med demens (og andre med behov), og for at teknologien skal fungere på en bedre måte enn i dag. Det er blant annet behov for utvikling av selve enhetene som personer med demens, og andre med behov, tar med ut på tur, støttesystemer og den kommunale tjenesten i forhold til bruk av velferdsteknologi.
- Det er viktig å involvere personer med demens og deres pårørende i produktutviklingsprosessen.

For å kunne arbeide videre med disse problemstillingene har kommunene i 2013 og 2014 lagt inn store ressurser på å utvikle tjenestene rundt bruk av GPS som et verktøy i demensomsorgen. Pilotering av ulike GPS-løsninger har pågått parallelt, og kommunene har formidlet kunnskap om behov og forventninger til teknologi til eksisterende og nye leverandører.

Det er behov for å stimulere utviklingen av lokaliseringstjenester videre, og derfor gjennomføres anskaffelsen som en innovativ offentlig anskaffelse der det legges opp til dialog og samspill med leverandører og fagmiljø i forkant av konkurransen. Med dette forventes at løsningene blir videreutviklet slik at de tilfredsstillende behov hos bruker og i tjenesten bedre.

Utfordringen for mange kommuner nå er å finne teknologi og plattform for å kunne skalere opp og gå fra pilot til drift. Basert på erfaringer fra piloteringen, har flere av kommunene allerede konkludert med at bruk av lokaliseringsteknologi skal inngå som en del av kommunens framtidige tjenestetilbud. Med bakgrunn i tidligere og nåværende prosjekter, samt ganske sammenfallende behov, ønsker nå kommunene å gå ut i en dialog med markedet for en felles anskaffelse av lokaliseringsteknologi.

Formålet med anskaffelsen er å anskaffe teknologi som møter identifiserte brukerbehov og muliggjør skalering av utprøvingen slik at hver enkelt kommune kan etablere et grunnlag for å gå fra pilot til drift. Grunnideen er å inngå en toårig rammeavtale med en eller flere leverandører som kommunene kan gjøre individuelle avrop fra i perioden. Anskaffelsen vil gjelde både mottaksprogramvare og utstyr som bruker bærer (GPS-enheter). Skyløsninger er spesielt interessante.

Nasjonalt program for leverandørutvikling.

Leverandørutviklingsprogrammet er pådriver og fasilitator for at offentlige innkjøp blir et verktøy for innovasjon og omstilling, så vel i offentlig sektor som i næringslivet. NHO, KS og Difi er programeiere. Flere departement, store statlige virksomheter og nøkkelaktører som Innovasjon Norge og Forskningsrådet, og de største by-kommunene (inkl Trondheim kommune) er partnere, se www.leverandorutvikling.no.

Nasjonalt program for leverandørutvikling ble etablert i 2010 med mål om å øke kunnskapen om og gjennomføringen av innovative offentlige anskaffelser. Resultatene etter perioden er så gode at partnerne ønsket 5 nye år. Målet for programmet frem mot 2019 er: Utnytte offentlige innkjøp som verktøy for innovasjon og omstilling. Norge skal være blant de ledende land i Europa i innovative offentlige anskaffelser innen 2020. Innen 2019 skal innovative offentlige anskaffelser ha befestet seg som et strategisk og operativt virkemiddel i moderniserings- og innovasjonsarbeidet i Norge.

Med leverandørutvikling og innovative offentlige anskaffelser menes i denne sammenheng et samspill mellom det offentlige og leverandører, hvor det offentlige tilrettelegger anskaffelsesprosesser som utfordrer og utvikler leverandørenes innovasjons- og konkurransevne, slik at de er i stand til å dekke oppdragsgivers fremtidige behov på en bedre måte, og dermed sikrer bedre utnyttelse av samfunnets felles ressurser.

Kjernen i spillet mellom offentlig oppdragsgiver og leverandørene og fagmiljø, er dialog i forkant av konkurransen. Formålet med dialogen er å få ideer og innspill fra markedet på hvordan behovene kan løses og hvilke alternative løsninger som finnes. Samtidig får markedet/leverandørene informasjon om kundens/oppdragsgivers behov, slik at de blir bedre forberedt på å levere og evt. utvikle nye og bedre løsninger.

Leverandørutviklingsprogrammet bistår oppdragsgiver med gjennomføringen av dialogfasen.

Invitasjon til dialog og samspill

Formålet med dialogkonferansen er å komme i dialog med leverandører som leverer i markedet i dag og leverandører som kan være potensielle leverandører i fremtiden. Kommunene i anskaffelsen ser at det er et stort potensiale i utviklingen av lokaliseringsteknologi for personer med kognitiv svikt og ønsker derfor å invitere til dialogkonferanse i tilknytning til innovasjons-konferansen [Technoport](#). Det er også et ønske å kunne stimulere til økt innovasjon og samarbeid mellom leverandører. Andre fagmiljø er også velkomne i dialogen, alle gode innspill og kunnskap om hvordan løsningen kan utvikles er ønskelig.

Dialogkonferansen er starten på dialogfasen med markedet. Det legges opp til dialogkonferanse med tilhørende "match-making" mellom leverandører. I etterkant av dialogkonferansen inviteres det videre til en-til-en-møter mellom anskaffende kommuner og leverandører. Det er også ønskelig med brukskvalitetstesting av løsninger etter dette, og i forkant av valg av anskaffelsesprosedyre. Dialogen med markedet og den kunnskapen den gir vil danne grunnlaget for videre anskaffelsesprosess og endelig konkurranse.

Tentativ tidsplan for dialogfasen

Aktivitet	Mål	Dato	Sted	Påmeldingsfrist
Dialogkonferanse med match-making mellom leverandører	Beskrive behov Dialog med potensielle leverandører	19. mars 2015	Technoport – Trondheim	15. mars 2015
Skisse løsning	Få informasjon fra leverandører om mulige løsninger. Kan behovet tilfredsstilles?	Innleveringsfrist 12. april	E-post	
En-til-en-møter og brukskvalitetstesting	Leverandører og kommuner møtes i en-til-en-møter Presentasjon av løsning og brukskvalitetstesting av løsning	April 2015	Sannsynligvis Bærum kommune	Blir oppgitt på dialogkonferansen

Påmelding til dialogkonferansen gjøres på e-post til:

kirsti-fossland.brors@trondheim.kommune.no

Skriv hvilket firma, navn på personer og antall personer som kommer. Oppgi mail-adresse og tlf-nr til alle personer som meldes på. Dialogkonferansen blir ikke streamet.

16. mars blir det sendt ut liste over alle som har meldt seg på, slik at leverandørene kan bestemme seg for hvem de vil snakke med i "match-making". Hvis det er tydelige ønsker, vil arrangør sette opp tidsplan og organisere møtene, se program for dialogkonferansen. Det oppfordres til at "plattform-leverandører" og "lokalisering-enhet-leverandører" (det som skal bæres av bruker) snakker sammen.

Sted dialogkonferanse: NTNU, Høgskoleringen 1, Trondheim - Sal R8 realfagsbygget

Public Procurement of Innovation

Better solutions for locating people outdoor and indoor

To create new solutions requires the wise heads of students, entrepreneurs, new and established businesses, and researchers. Everyone who thinks they can play a part in helping to develop useable solutions is welcome, especially people who don't usually work with health or welfare technologies.

Trondheim municipality and partners invite you to create better solutions for locating people outdoor and indoor, solutions for people with needs for primary health care assistance, for example people with dementia, elderly people in general or others who can't "find the way home". Solutions that will meet functional and safety requirements.

**Many municipalities in Norway are going to conduct a Public Procurement of Innovation and welcome you to a Dialogue conference on Technoport's last day: Thursday 19th of March, 1200-1600
Sal R8 Realfagbygget, Gløshaugen / NTNU (address: Høgskoleringen 1)**

Municipalities will convey their needs and possible technical solutions, and ask for input, ideas and other possible solutions that they have not yet considered. Trondheim municipality will explain the procurement process further at the event. The call for better location solutions for people will be public at Doffin / TED.

Norway's public sector faces challenges that require new and innovative solutions.

The Public Procurement of Innovation is conducted with support from the National Program for Supplier Development – www.leverandorutvikling.no

National program for supplier development

TRYGG
DER DU ER

MUNICIPALITY
OF TRONDHENA

Dialogkonferansen arrangeres ifbm Technoport 2015 (18.-19. mars) i Trondheim. Årets tema er "Awakening The Entrepreneurial Mindset" og i år samles investorer, forskere, entreprenører, offentlige innovatører og industriledere i Teknologihovedstaden. På scenen kommer blandt annet Nolan Bushnell; faren til videospillindustrien, Samantha Quist; New product Marketing Manager i Google, Pascal Finette; Leder av Singularity University's Startup Lab og Alf Egil Bogen; CEO i Novelda. Etter fjorårets suksess bygger vi igjen opp til årets investeringsevent, nemlig *The Live Crowdfunding Experience*, hvor 4 fremadstormende startups får pitche sin forretningsidé fra scenen til et hav av investorer. Kanskje du er en av dem? Se fullt program og registrer deg på 2015.technoport.no

Påmelding til en-til-en-møter gjøres etter dialogkonferansen, og det blir oppgitt hvordan på konferansen. I forkant av en-til-en-møtene bes leverandørene sende inn forslag til mulige løsninger (maks 4 A4-sider) senest 12. april.

Program dialogkonferanse

12.30	Registrering
12.45	Velkommen til Trondheim.
v/Klara Borgen, programleder Velferdsteknologiprogrammet i Trondheim kommune
13.00	Om leverandørdialog og samspill i offentlige anskaffelser
v/Hilde Sætertrø, prosjektleder Nasjonalt program for leverandørutvikling
13.15	Om Nasjonalt program for velferdsteknologi
v/Une Tangen, KS
13.30	Behovet for lokalisering-løsninger i kommunal helse- og omsorgstjeneste
Målet med anskaffelsen av lokalisering-løsninger, hva er hensikten?
Hvem er brukerne?
Erfaringer fra utprøving av GPS. Hva fungerer, og hva fungerer ikke?

- Hvorfor er ikke dagens løsninger gode nok?
v/prosjektledere i kommunene
- 14.00 Pause med litt servering og mulighet for å snakke sammen
- 14.15 Nærmere om teknologiske muligheter og behov.
Skytjenester – er det mulig?
v/ Mette Røhne, seniorforsker SINTEF IKT og IT-tjenesten Trondheim kommune
- 14.45 Spørsmål, dialog med salen, diskusjon.
Bl.a: Hvordan kan rammeavtale med leverandør utformes? Hva kan den inneholde, og hva er hensiktsmessig?
Veien videre og invitasjon til en-til-en-møter
- 15.15-16.30 "Match – making" – snakk med andre leverandører og finn ut om kompetanse og løsninger kan utfylle hverandre

En-til-en-møter

Leverandører som leverer inn løsningsforslag inviteres til å delta på en-til-en-møter. En-til-en-møtene vil bli holdt på Østlandet, sannsynligvis hos Bærum kommune.

På en til- en møter gis leverandøren anledning til å gå igjennom sitt løsningsforslag og stille spørsmål til kommunene. Kommunene får mulighet til å forberede seg på det som blir presentert. Kommunene vil sette av inntil 1-2 timer pr en-til-en-møte.

Det er ønskelig at de løsningsforslag som blir presentert er beskrevet på et overordnet og funksjonelt nivå. Ideer som kommer frem i denne prosessen vil kunne bli brukt i utarbeidelse av kravspesifikasjonen. Det er taushetsplikt ifht "forretningshemmeligheter", og kravspesifikasjonen skal formuleres slik at løsninger ikke vil bli gjenkjent.

Målet er å få best mulig kunnskap om mulige og alternative løsninger for lokalisering av brukere med behov i helse- og omsorgstjenesten i kommunene.

Brukskvalitetstesting

Samtidig som en-til-en-møtene er det ønskelig å kunne brukskvalitetsteste teknologien som vil kunne tilbys fra leverandørene. Denne testingen vil gjøres av ansatte i kommunene med bakgrunn i [sjekklister](#) utarbeidet av Trygge Spor-kommunene sammen med SINTEF i Trygge Spor-prosjektet.

Anbudskonkurranse

Planen er å lyse ut anbudskonkurransen før sommerferien 2015.